

Regeling van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 10 december 2014, nr. 2014-0000657970, houdende vaststelling van een controleprotocol voor de naleving van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (Controleprotocol WNT)

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Gelet op artikel 1.9, aanhef en onderdeel d, van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector;

Besluit:

Artikel 1

Een accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek verricht de controle van het financieel verslaggevingsdocument op de naleving van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector en de daarop berustende bepalingen met inachtneming van hetgeen is bepaald in het controleprotocol dat als bijlage bij deze regeling is gevoegd.

Artikel 2

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 januari 2015.

Artikel 3

Deze regeling wordt aangehaald als: Controleprotocol WNT.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.H.A. Plasterk*

BIJLAGE BIJ ARTIKEL 1 VAN HET CONTROLEPROTOCOL WNT

Controleprotocol WNT

A. De WNT en accountantscontrole: algemeen

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) en de daarop gebaseerde regelgeving stellen maxima aan de bezoldigingen en de uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. Daarnaast verplicht deze wet tot de openbaarmaking in deze sectoren van de bezoldigingen en de uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband van alle topfunctionarissen en daarnaast van niet-topfunctionarissen, indien deze bezoldigingen en uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband het wettelijke bezoldigingsmaximum te boven gaan.

De WNT geeft voorschriften over het opnemen van verantwoordingsinformatie in het financieel verslaggeevingsdocument. Dit protocol geeft nadere aanwijzingen over de reikwijdte en de diepgang van de accountantscontrole op de naleving van de bepalingen van en op grond van de WNT.

In dit protocol wordt onderscheid gemaakt tussen:

- het gehele financieel verslaggeevingsdocument en
- de verantwoording van uitsluitend de WNT-gegevens.

De accountant van de WNT-instelling onderwerpt het financieel verslaggeevingsdocument aan zijn oordeel. Indien de WNT-instelling niet op grond van een ander wettelijk voorschrift verplicht is om een financieel verslaggeevingsdocument op te stellen en aan het oordeel van een accountant te onderwerpen, is de controle beperkt tot een controle van de in een verantwoording opgenomen WNT-gegevens (artikel 1.7, lid 1, WNT). De accountant toetst de juistheid van de conclusie van de instelling dat de WNT van toepassing is. Daarnaast is in de WNT in onderscheiden situaties aan de accountant een meldingsplicht opgedragen als uitvloeisel van de controle (artikel 5.2 WNT).

De bepalingen in de WNT laten onverlet de naleving van de bepalingen van artikel 383 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW) of andere specifieke regelgeving voor verslaggeving, voor zover die van toepassing zijn op de WNT-instelling.

B. Referentie- en normenkader

Het referentie- en normenkader voor de controle van de WNT-gegevens in het financieel verslaggeevingsdocument en de verantwoording van uitsluitend de WNT-gegevens bestaat uit de volgende specifieke wet- en regelgeving¹:

- de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT);
- het Uitvoeringsbesluit WNT;
- de Regeling bezoldigingscomponenten WNT (tot 1 januari 2015);
- de Uitvoeringsregeling WNT (met ingang van 1 januari 2015);
- de Beleidsregels toepassing WNT.

Voor interpretatie van de wet- en regelgeving zijn verder relevant de vragen en antwoorden op de website www.topinkomens.nl van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Voor enkele sectoren is specifieke sectorale regelgeving van toepassing:

- de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren;
- de Regeling sectorale bezoldigingsnorm topfunctionarissen zorgverzekeraars;
- de Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg- en welzijnssector;
- de Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen toegelaten instellingen volkshuisvesting 2014;
- de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OS-sector (met ingang van 1 januari 2015).

In geval van een gebroken boekjaar gelden de bepalingen voor het jaar waarin het boekjaar is begonnen.

¹ Daarnaast is de volgende algemene wet- en regelgeving van toepassing: titel 4.2 Algemene wet bestuursrecht, Boek 2, titel 9, Burgerlijk Wetboek, de Comptabiliteitswet 2001 en de Rijksbegrotingsvoorschriften 2015, de Gemeentewet en de Provinciewet. Verder zijn de Richtlijnen van de Raad van de Jaarverslaggeving van toepassing.

C. De WNT en accountantscontrole: opdracht

Bij de controle van het financieel verslaggevingsdocument als geheel betreft de accountant de volgende aspecten:

- de toepasselijkheid van de WNT op de instelling waarover in het financiële verslaggevingsdocument verantwoording wordt afgelegd (artikel 1.2 t/m 1.5 WNT);
- de getrouwe verantwoording van de in het financieel verslaggevingsdocument opgenomen informatie op grond van de artikelen 4.1 en 4.2 WNT² met inachtneming van de paragrafen 2 en 3 WNT³ en artikel 1.7, lid 2, WNT. Tevens betreft hij bij de controle de eventuele toepassing van het overgangsrecht (artikel 7.3 WNT);
- de naleving van de overige bepalingen van de WNT. Dit betreft het instellen van terugvorderingen van betalingen van topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen (inclusief interne toezichthouders), die op grond van de WNT als onverschuldigd zijn aan te merken (artikelen 1.6 en 5.2 WNT).

WNT en accountantscontrole sectorale regelgeving

Bij de toepassing van de sectorale regelgeving betreft de accountant bij de controle dezelfde aspecten als hiervoor genoemd.

Bij de controle van het financieel verslaggevingsdocument van de toegelaten instellingen volkshuisvesting betreft de accountant bij de controle eveneens of de bezoldiging bij de WNT-instelling binnen de juiste klasse plaatsvindt conform de Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen toegelaten instellingen volkshuisvesting 2014. Voor het toetsen van het aantal verhuureenheden dat de toegelaten instelling op de peildatum in eigendom of beheer heeft, dient de accountant zich te baseren op de gegevens, bedoeld in bijlage II bij het Besluit beheer sociale-huursector. Bij de bepaling van het aantal inwoners van een gemeente dient de accountant uit te gaan van de door het Centraal Bureau voor de Statistiek openbaar gemaakte bevolkingscijfers op 1 januari van het eerste jaar voorafgaand aan het jaar waarin de bezoldigingsmaxima van toepassing zijn.

Ten aanzien van de Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg- en welzijnssector betekent het tweede gedachtestreepje in deze paragraaf C dat de accountant als uitgangspunt voor de controle hanteert dat de (interne) toezichthouder de indeling van de desbetreffende instelling in de van toepassing zijnde klasse op basis van de totaalscore van de betreffende klasse met inachtneming van de Regeling heeft bepaald. Het aldus bepaalde en verantwoorde bezoldigingsmaximum wordt niet door de accountant gecontroleerd en is voor de verdere controlewerkzaamheden een gegeven.

D. De WNT en accountantscontrole: Uitvoeringsmaterialiteit en werkzaamheden

Voor de controle op de getrouwheid geldt de uitvoeringsmaterialiteit zoals die hieronder is vermeld. De uitvoeringsmaterialiteit bepaalt de nauwkeurigheid van de controle en daarmee de aard en omvang van de werkzaamheden van de accountant. De accountant hanteert bij de controle een betrouwbaarheid van 95%.

Tabel 1: Bepaling van de uitvoeringsmaterialiteit

	Topfunctionarissen	Overige functionarissen met dienstbetrekking	Toelichting
Volligheid vermelding topfunctionarissen op naam	0%	n.v.t.	Het gaat hier om topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen, interne toezichthouders en topfunctionarissen zonder dienstbetrekking
Volligheid vermelding niet-topfunctionarissen met dienstbetrekking op functie (niet op naam)	n.v.t.	1% van de personeelskosten met een maximum van € 100.000	De accountant richt zijn controle zo in dat met het vereiste betrouwbaarheidspercentage kan worden gesteld dat niet meer dan 1% van de personeelskosten met een maximum van € 100.000 aan onder de WNT te verantwoorden bedragen onterecht buiten de WNT-verantwoording blijven.

² Dit kan ook al in het betreffende verslaggevingstelsel opgenomen zijn.

³ Dit betreft eveneens de controle op de naleving van het verbod op variabele beloningen (artikel 2.11 en 3.8 WNT). In voorkomende gevallen wordt de al dan niet rechtmatig uitbetaalde variabele beloning onderdeel van de te verantwoorden beloning.

	Topfunctionarissen	Overige functionarissen met dienstbetrekking	Toelichting
Juistheid en volledigheid bezoldiging (per persoon/functie)	3% van het voor de instelling geldende bezoldigingsmaximum, met een maximum van € 3.000.		De accountant richt zijn controle zo in dat met het vereiste betrouwbaarheidspercentage kan worden gesteld dat van de verantwoorde bezoldiging niet meer dan 3% van het bezoldigingsmaximum onjuist is, met een bovengrens van € 3.000.
Juistheid en volledigheid verantwoorde uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband (per persoon/functie)	3% van het voor de instelling geldende bezoldigingsmaximum, met een maximum van € 3.000.		De accountant richt zijn controle zo in dat met het vereiste betrouwbaarheidspercentage kan worden gesteld dat van de verantwoorde uitkeringen wegens beëindiging dienstverband niet meer dan 3% van het bezoldigingsmaximum onjuist is, met een bovengrens van € 3.000.
Juistheid en volledigheid verantwoorde vordering uit hoofde van wettelijk onverschuldigde betalingen (per persoon)	3% van het voor de instelling geldende bezoldigingsmaximum met een maximum van € 3.000.	(niet van toepassing op overige functionarissen)	De accountant richt zijn controle zo in dat met het vereiste betrouwbaarheidspercentage kan worden gesteld dat van de verantwoorde vordering uit hoofde van wettelijk onverschuldigde betalingen niet meer dan 3% van het bezoldigingsmaximum onjuist is, met een bovengrens van € 3.000.

E. De WNT en accountantscontrole: oordeelsvorming en controleverklaring

Geconstateerde, niet gecorrigeerde, afwijkingen in de WNT-verantwoording dan wel onzekerheden in de controle daarvan worden door de accountant, voor zover van materieel belang, vertaald in de strekking van de controleverklaring. Daarbij hanteert de accountant de grenzen, zoals opgenomen in tabel 2. De accountant betreft in zijn evaluatie de geconstateerde afwijkingen van de WNT en eveneens eventuele andere aangetroffen afwijkingen in het gecontroleerde financieel verslaggevingsdocument. Indien de normen, zoals vermeld in tabel 2, overschreden worden dan leidt dit op zich al tot een niet-goedkeurende verklaring (i.c. minimaal een verklaring met beperking), los van de oordeelsvorming over de verdere inhoud van het financieel verantwoordingsdocument.

Tabel 2: Vertaling naar het oordeel van de accountant

	Goedkeurend	Niet goedkeurend
Fouten in de verantwoording	≤ 0,1% van het op de instelling per persoon per functie van toepassing zijnde fulltime WNT- jaarmaximum	> 0,1% van het op de instelling per persoon per functie van toepassing zijnde fulltime WNT-jaarmaximum
Fouten in de opgenomen motivering bij de verantwoorde overschrijding van het van toepassing zijnde maximum	0%	0%
Onzekerheden in de controle	≤ 3% van het op de instelling per persoon per functie van toepassing zijnde fulltime WNT- jaarmaximum	> 3% van het op de instelling per persoon per functie van toepassing zijnde fulltime WNT- jaarmaximum

Oordeelsvorming

Bij mogelijke fouten en onzekerheden in de opgenomen niet-financiële bezoldigingsinformatie (artikelen 4.1 en 4.2 WNT) geldt bij de vertaling naar het oordeel bij het financieel verslaggevingsdocument een materialiteit van nul, met uitzondering van verwaarloosbare accuratesse-fouten die niet tot andere duiding van de informatie kunnen leiden. Bij het ontbreken van de motivering bij een overschrijding van het van toepassing zijnde maximum als zodanig of bij een motivering die in strijd is met de daarvoor geldende wettelijke bepalingen in geval van topfunctionarissen (het overgangsrecht op grond van artikel 7.3 WNT en de uitzonderingsbepalingen in paragraaf 2 en 3 WNT) geldt bij de vertaling naar het oordeel bij het financieel verslaggevingsdocument een materialiteit van nul.

De fouten die bij de controlewerkzaamheden worden geconstateerd dienen door de verantwoordelijke in het financieel verslaggevingsdocument te worden gecorrigeerd. Indien en voor zover correcties op het moment van afgifte van de controleverklaring achterwege zijn gebleven, meldt de instellingsaccountant dit in de controleverklaring bij het financieel verslaggevingsdocument (met inachtneming van de materialiteitsgrenzen) en betreft hij de ongecorrigeerde fouten in de foutevaluatie bij de oordeelvorming over dit verslaggevingsdocument als geheel.

Controleverklaring

De instellingsaccountant stelt integraal vast aan de hand van de uit de WNT-controle verkregen informatie dat bij alle onder de WNT toegestane overschrijdingen van het van toepassing zijnde maximum een motivering (artikel 4.1, vierde lid of 4.2, vijfde lid WNT) in het verslaggevingsdocument is opgenomen. Hij stelt daarbij, voor zover het topfunctionarissen betreft, vast dat deze motivering niet in strijd is met de daarvoor geldende wettelijke bepalingen (waaronder het overgangsrecht ex artikel 7.3 en de toegestane uitzonderingen ex paragraaf 2 en 3 van de WNT).

De instellingsaccountant stelt integraal aan de hand van de uit de WNT-controle verkregen informatie vast dat alle onder de WNT als wettelijk onverschuldigde betalingen aangemerkte bedragen door de verantwoordelijke in het verslaggevingsdocument zijn opgenomen en toegelicht.

Indien de opgenomen financiële en niet-financiële bezoldigingsinformatie (zoals bedoeld in artikel 4.1 en 4.2 WNT) niet volledig en juist is en correcties achterwege zijn gebleven, geeft de instellingsaccountant, bij overschrijding van de in tabel 2 opgenomen materialiteitsgrenzen, een ander dan goedkeurend oordeel af. De instellingsaccountant vermeldt in de controleverklaring alle fouten boven genoemde materialiteitsgrenzen en de juiste informatie per fout, voor zover dit in alle redelijkheid mogelijk is.

F. De WNT en accountantscontrole: melding accountant

Op basis van artikel 5.2, eerste lid WNT, meldt de accountant een onverschuldigde betaling aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties of aan de vakminister, indien een vordering op een topfunctionaris of gewezen topfunctionaris uit onverschuldigde betaling:

- niet in het financieel verslaggevingsdocument is opgenomen of
- op het tijdstip waarop de accountant zijn oordeel geeft over het financieel verslaggevingsdocument door de betrokken topfunctionaris nog niet is terugbetaald.

Op basis van artikel 5.2, tweede lid WNT, meldt de accountant de ontbrekende gegevens of het ontbreken van de motivering, aan de minister indien het financieel verslaggevingsdocument niet de juiste in de artikelen 4.1 en 4.2 WNT voorgeschreven gegevens of motivering bevat.

Indien de ontbrekende of onjuiste gegevens uit het financieel verslaggevingsdocument onder de in tabel 2 genoemde grenzen blijven, hoeven deze niet door de accountant aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties of de vakminister gemeld te worden.

De hiervoor bedoelde melding geschiedt door de accountant onverwijld nadat deze de controleverklaring heeft afgegeven door middel van een eigen melding (pdf) via het webformulier dat beschikbaar is gesteld op de website www.topinkomens.nl of aan de vakminister indien deze de mogelijkheid tot elektronische verwerking heeft opengesteld⁴.

G. De WNT en accountantscontrole bij niet-controleplichtige organisaties

De aanwijzingen van dit protocol zijn eveneens van toepassing op de WNT-instellingen waarvoor niet op basis van andere wet- en regelgeving dan de WNT (artikel 1.7) een verplichting tot accountantscontrole van het financieel verslaggevingsdocument geldt.

Deze instellingen kunnen volstaan met een controleverklaring bij de verantwoording van uitsluitend de WNT-gegevens.

Voor deze zelfstandige controle, die wordt uitgevoerd met inachtneming van alle relevante controlestandaarden, worden alle WNT-aspecten uit het financieel verslaggevingsdocument overgenomen in een afzonderlijk overzicht (inclusief eventuele onverschuldigde betalingen).

H. Tekst Controleverklaring

In de controleverklaring⁵ bij het financieel verslaggevingsdocument of bij de verantwoording van uitsluitend de WNT-gegevens wordt:

- in de paragraaf 'verantwoordelijkheid bestuur' in het geval van een goedkeurende verklaring vermeld dat de jaarrekening (ook) in overeenstemming is met de bepalingen van en krachtens de WNT;
- in de paragraaf 'verantwoordelijkheid accountant' verwezen naar dit controleprotocol.

De afzonderlijke verwijzing naar de WNT kan vervallen indien de WNT-regelgeving expliciet wordt vermeld in de regels die voor de desbetreffende sector respectievelijk instelling gelden voor verant-

⁴ www.jaarverslagenzorg.nl/wnt/wntmeldingdoen en www.duo.nl.

⁵ Zie voor voorbeeldteksten deel 3 Handleiding Regelgeving Accountancy.

wording en accountantscontrole en in de controleverklaring naar die regels wordt verwezen.

In de tekst voor de controleverklaring voor WNT-instellingen waarop de Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg- en welzijnssector van toepassing is, vermeldt de accountant in de paragraaf inzake overige aangelegenheden 'Geen controlewerkzaamheden verricht aan klassenindeling bezoldigingsmaximum': In overeenstemming met het Controleprotocol WNT en de daaraan ten grondslag liggende regelgeving hebben wij het bezoldigingsmaximum WNT zoals bepaald en verantwoord door de instelling als uitgangspunt gehanteerd voor onze controle en hebben wij geen werkzaamheden verricht op de totstandkoming van dit bezoldigingsmaximum.

TOELICHTING

Deze regeling bevat een controleprotocol voor de accountantscontrole op de naleving van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) en de daarop rustende bepalingen. De regeling treedt in werking met ingang van 1 januari 2015. Dit betekent dat het controleprotocol voor het eerst gehanteerd zal worden bij de controle van het financieel verslaggevingsdocument over het jaar 2014.

De aanwijzingen van dit protocol zijn zowel van toepassing op de controle van het financieel verslaggevingsdocument van WNT-instellingen die reeds op grond van een andere wettelijk voorschrift dan de WNT verplicht zijn om een financieel verslaggevingsdocument op te stellen en deze aan het oordeel van een accountant te onderwerpen, als op de controle ingevolge artikel 1.7, eerste lid, van de WNT van de verantwoording van WNT-instellingen van uitsluitend de gegevens die op grond van de WNT openbaar gemaakt moeten worden.

Het met deze regeling vastgestelde controleprotocol geeft aanwijzingen voor de controle van het financieel verslaggevingsdocument (of de verantwoording van uitsluitende de WNT-gegevens) door de accountant op de naleving van deze wet en de daarop berustende bepalingen. Het voor deze controle van toepassing zijnde referentie- en normenkader is opgenomen in paragraaf B van dit protocol. Voor wat betreft daarin opgenomen sectorale regelgeving met bezoldigingsmaxima geldt dat, waar in de toelichting op de Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg- en welzijnssector is opgemerkt dat de accountant erop toeziet dat bij de bezoldiging wordt uitgegaan van de juiste klassenindeling,⁶ deze taak in dit controleprotocol is vertaald naar de in de paragraaf C van het protocol geformuleerde controlewerkzaamheden (zie ook de FAQ op www.jaarverslagenzorg.nl). De accountant betreft bij zijn controle bij deze WNT-instellingen derhalve niet of de criteria voor de totaalscore ter bepaling van de klassenindeling juist zijn toegepast. Voor zover nodig zal de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport nog een nadere beleidsregel vaststellen in het kader van het toezicht op de naleving van de Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg- en welzijnssector.

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van het Controleprotocol 2013 zijn:

- het Controleprotocol 2013 was onderdeel van de Beleidsregels 2013. Het nieuwe controleprotocol heeft als gevolg van de inwerkingtreding van de Reparatiewet WNT een expliciete wettelijke grondslag in de WNT;
- Het nieuwe controleprotocol ziet ook op de controle van de sectorale regelgeving (paragraaf C);
- De materialiteit voor de vertaling naar het oordeel van de accountant voor fouten in de verantwoording met effect op de wettelijk onverschuldigde betalingen is verhoogd (paragraaf C).

Voorts is in het controleprotocol expliciet aandacht geschonken aan:

- de controle op de toepasselijkheid van de WNT op de te controleren instelling;
- de controle op het verbod op variabele beloning;
- de controle op de toepassing van het overgangsrecht;
- de controle van een verantwoording van uitsluitend de WNT-gegevens voor WNT-instellingen, waarvoor niet op basis van andere regelgeving dan de WNT een verplichting tot accountantscontrole van het financieel verslaggevingsdocument geldt (paragraaf G).

*De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.H.A. Plasterk*

⁶ Zie Staatscourant 2013, nr. 33659, blz. 10.